

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Dissertatio Critica De Capitibus Ultimis IX - XIII.
Posterioris Epistolae Pavli Ad Corinthios Ab Eadem Haud
Separandis**

Gabler, Johann Philipp

Goettingae, [1782]

VD18 11725516

§. VI. Difficultates nexus tolluntur.

urn:nbn:de:gbv:45:1-14981

inuicem, vt rem paucis complectar, hoc modo: vt ex *priori* Apostolus tantum *in transitu* argumentum de colligenda stipe attingat, strictimque sic repetat, vt ad finem eum festinare adpareat, vno autem alteroque nouo sensu suborto rem, quam attingere sub finem modo vellet, pro insigni vi ingenii longius diducat; ex *posteriori* vero ad idem argumentum C. VIII, 16. abruptum *ex instituto* redeat, nouaque persuadendi genera *consulto* addat. Vtra autem recta sit, id quidem certo definire aequae difficile hoc loco videtur, atque in illo Hebr. III, 4: sed si sensum sequi fas sit, *priorem* praefendam iudico *posteriori*, quoniam *tum* indicia abrumpendae subinde orationis, at noua oblata occasione continuatae iterum, luculenter satis adparent, *tum* ex vniuersa epistolae oeconomia, Paullum eiusdem argumentum haud praemeditatum, sed meditationem sponte ex se ipsam inter scribendum necti passum fuisse, clare intelligitur. —

§. VI.

Difficultates nexus tolluntur.

At *idem* in Cap. IXno continetur, quod iam praecedente Cap. VIIIuo prolixè satis ab Apostolo propositum fuerat? Cur igitur Paulus *idem* ad *eosdem*, aliis modo formulis, Cap. hoc IXno repetit? Huius quidem rei dis-
qui-

quisitio, quamvis ex nexu sententiarum supra constituto facillima sit, instituenda adhuc restat. Ex praemissa argumenti utriusque capitis delineatione, me non idem argumentum utrique capiti statuere, facile quisque intellexerit: quod vero, qua ratione, quove iure id faciam, ut eo magis elucescat, difficultates obiectas ipsas (§. 1.) ad rationem mutuam utriusque capitis § 0 praeced. expositam iam examinabimus. — Quod *primum* ad formulam illam: *περι μεν γαρ της διακονιας*, attinet, haec vere nostro quoque loco est *transeuntis* ad novum argumentum, C.VIII, 16. quippe abruptum, nunc *vel* breviter tantum, (quae mea est sententia,) ex eo, quod *primum* Apostolus ceperat, consilio sub finem attingendum, *vel*, (quod alii volunt,) copiosius paullo, additis novis persuasionum generibus, persequendum; cum Apostolus, dimidia licet parte Cap.VIII eodem argumento occupata, singula tamen, quae de re dici possent, nondum exhausisset, loco igitur his expromendis perquam idoneo Cap. hoc IX no relicto. Το *περισσον* *vel* merae captationis benevolentiae formula censenda est; siquidem Apostolus, quod THEODORETUS ad h. l. recte monuit, persuadendi atque in aliorum animos se insinuandi peritissimum hac ipsa epistola sese demonstrat; *vel proprie* intelligendum, quod rectius videtur, ad primum illud, quod Apostolus cepit, consilium abruptum pen-

pendi scilicet hoc IXno capite argumentum, quod C.VIIIuo tractauerat, pertinet. — *Perfectam* porro argumenti in utroque capite *paritatem* nemo sane contenderit, cum argumentum segmenti C. IX, 6 — fin. de egregiis liberalitatis fructibus vere nouum sit, atque C.VIIIuo plane intactum. Neque vero prima quinque C. IXni commata idem continere suo quemque sensu edoceri posse arbitrator. Etenim C. VIII, 7. 8. 10. 11. exhortatur Paullus Corinthios ad stipem colligendam, ne turpem sibi *maculam contrahant ipsi* (τὸ γὰρ ὕμιν συμφερεῖ); sed C. IX, 3. 4. idem iisdem commendat, ne *sua ipsius existimatio* apud alios eorum negligentia *in discrimen adducatur*; sicque illud *ἵνα μὴ λεγώμεν ὕμεις* v. 4, quod Cap. VIII. abunde iam excusserat, hoc loco in *parenthesi* modo attingit. — *Fraterum* illorum C. VIII, 18. 22. 24. mentio fit, ut celebrentur eorum *virtutes*, in primisque insignis amor Corinthiorum, hique excitentur ad beneuolum lautumque legatorum illorum hospitium: per *πεποιθησιν* enim v. 22: et *εὐδειξὴν τῆς ἀγαπῆς* significari, quod nonnulli volunt, diligentiam Corinthiorum in colligendis beneficiis, mihi persuadere non possum; cum idem ratione faciliori de liberali potius *hospitio*, quo *legatos ipsos* excipiant, intelligatur. C. IX. vero Apostolus agit de *prouincia*, qua hi *legati* inter Corinthios ad leuandam Palaestinensium Christianorum miseriam *de-*
fun-

fungerentur. Varia igitur adest ratio narrationis in utroque capite: *Titus* contra, cuius mentio fit C. VIII, 6. 16. 17., haud commemoratur C. IX, certe non expresse, quamvis sub *αδελφοις* v. 2. 5. comprehendere eum iure possis. — At fingamus, legatos hos eodem prorsus respectu in utroque capite commemorari: nonne Paullus *eandem rem*, ubi sententiarum opportunitas id iuberet, *bis variis* quidem locorum *interuallis* narrare posset? Varius certe ac diuersus foret *nexus* ipse, etiamsi eadem res eodem plane ad personas respectu rediret. Rarone adeo Apostolo id accidit, ut *eandem rem*, ubi exigat loci ratio, repetat? Quin, ubi non opus sit, idem retexere Apostolum nouimus: quare igitur idem cap. hoc IX no legatorum mentionem, sine qua totum argumentum luce sua cariturum esset, praeteriret, equidem non intelligo. Sed ponamus, quamuis non concedamus, abesse *posse* v. 3. et 5. mentionem legatorum salua textus perspicuitate; rationem tamen idoneam videmus nullam, cur nostro quidem loco difficultatem atque obscuritatem pariat illud ipsum, quod in nullo alio, cum Paulo admodum frequens sit, suspicionem moueat, vel vllum Criticum aut interpretem impediatur. Possunt potius repetitae sententiae, si quae in hac epistola occurrant, eo minus vel Apostolo exprobrari, vel lectionem ipsam morari, modo veram cogitationum

rum consecutionem disquiramus diligentius; quo magis certum nobis sit, has literas, si vllae aliae, a Paulo, antequam eas consignaret, mente haud fuisse delineatas, omnemque adeo argumenti repetitionem vel maxime crebram currenti calamo ac velociori et abundantiori ingenio Pauli deberi. — Quomocunque igitur nexum horum capitum cogites, ex haftenus dictis intelliges, aut nihil prorsus in Cap. IXno repeti, aut, si quid repetatur, id vel leuioris momenti esse, vel contineri eiusdem rationem iustam vel in ipso sententiarum nexu vel in calami festinantia ingeniique Apostoli vbertate; nullamque propterea causam subesse vel struendae difficultatis vel hypothefis ad componenda; quae nulla sunt, textus repugnantia excogitandae. Dubium denique ex mentione Achaiae v. 2. expressa repetitum nullum est; Corinthus enim erat metropolis Achaiae, quae et stipem per vniuersam prouinciam cogendam administraret, et has ipsas literas cum reliquis ecclesiis Achaicis communicaret. — Haec de Cap. IXno a posteriori epistola ad Corinthios haud separando!

nequaquam intelligi. Quae vero calumniae quo minus ad *primam* legationem Titi spectare existimentur, obstare *tum* supra iam notatam perfectam similitudinem formularum loquendi C. VIII, 17-18. obuiarum, quae de *secundo* itinere Titi modo intelligendae sint; *tum* laudum illarum copiam C. VII, 7-16. cum calumniis istis Corinthiorum prorsus non conciliandam. —

Denique Apostolum C. XIII, 1. scribere: ΤΡΙΤΟΝ ΤΕΤΟ ΕΡΧΟΜΑΙ ΠΡΟΣ ΥΜΑΣ. Sed Paullum *bis* tantum Corinthi fuisse, Act. XVIII, 1. et XX, 2. Sin vero ερχεσθαι de *literis* accipia-
tur; *duas* modo has epistolas ad Corinthios extare. Quid igitur illud τριτον ερχομαι?

§. II.

Hypothesis prima enarratur et diiudicatur.

Quae itaque sententiarum Paullinarum difficultates, siue omnes siue quaedam saltem, (nam non omnes ab antiquioribus philologis iam obseruatae fuerunt) cum plura ingenia exercebant; *duo* potissimum inde nati sunt modi soluendi perplexos hos nodos, et quae repugnantia viderentur componendi. Quorum prior isque potior hic est: A Cap. Xmo inde incipere nouas literas, quas Paullus post hanc posteriorem epistolam, accepto quippe a Tito nouo atque ingrato nuncio de nouis turbis, flagitiis, atque criminationibus Corinthio-